

OPETUSMINISTERIÖN JA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2004

TAVOITTEET

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävästä tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä ja kiinnittävät erityistä huomiota tasa-arvon edistämiseen tiedeyhteisössä. Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 119 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Humanistinen	20
Kasvatustieteellinen	9
Liikuntatieteellinen	7
Yhteiskuntatieteellinen	9
Psykologia	7
Terveystieteet	4
Kauppätieteellinen	12
Luonnontieteellinen	51

Peruskoulutus

Opiskelijavalintajärjestelmän kehittämistarpeisiin laaditaan yliopistokohtaiset opiskelijavalintojen kehittämisstrategiat. Strategioiden tulee sisältää toimenpiteet, joilla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutusaloilla. Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 1 850 opiskelijaa vuodessa.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 285 tutkintoa vuodessa, joista 290 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Humanistinen	300	150
Kasvatustieteellinen	250	
Liikuntatieteellinen	85	70
Yhteiskuntatieteellinen	90	
Psykologia	60	
Terveystieteet	45	10
Kauppätieteellinen	175	
Luonnontieteellinen	280	60

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 460 opiskelijaa.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmiä ja avoimen yliopiston tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopistolla on Kokkolan yliopistokeskuksen (Chydenius -instituutti) koordinaatiovastuu.

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 160 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 3 650 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Täydentävä rahoitus

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoituspohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita.

Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnoinnin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatujärjestelmää.

Rakentaminen

Tavoitteena on, että sopimuskaudella valmistuu Nano Science -rakennus.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

VOIMAVARAT VUONNA 2004

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2004 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2002	vuosi 2003	vuosi 2004
Perusrahoitus	72 895 000 €	74 247 000 €	82 565 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	3 145 000 €	3 145 000 €	750 000 €
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	6 269 000 €	6 740 000 e	5 271 000 €
Hankerahoitus	846 000 €	1 992 000 €	1 560 000 €
Tuloksellisuusraha	1 278 000 €	1 299 000 €	2 915 000 €
Yhteensä	84 433 000 €	87 423 000 €	93 061 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	7 241 000 €	11 148 000 €	
LTA:t		1 521 000 €	

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2004 on 14 400 000 € ja kannattavuustavoite 288 000 € (2 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 22 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 620 000 € ja sponsoritulojen 5 000 €.

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 2 455 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 1 361 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 3 800 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 3 373 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin (vuoden 2003 ja 2004 vaikutus).

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamenomomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain valtakunnallisten tehtävien perusteella rahoitusta 750 000 €.

Yhteensä 5 271 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Tietoteollisuusohjelma 1 046 000 €, josta

- 530 000 € muuntokoulutus (aiemmin sovittujen sisäänottojen perusteella)
- 516 000 € tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopistohankkeet yhteensä 436 000 €, josta

- Seuraaviin yhteistyöhankkeisiin kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
 - 100 000 € Connet -hanke
- sekä 336 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen

Opettajien koulutus 3 065 000 € (3 948 000 € vuonna 2005 ja 4 005 000 € vuonna 2006) liitteen mukaisesti

Kieliteknologia 84 000 € (2004 – 2005)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 260 000 €, josta

- 100 000 € yrittäjyyskoulutuksen vahvistaminen liiketoimintaosaamisessa (2004-2006)
- 110 000 € Chydenius -instituutin maisterihautomo (2004-2006)
- 50 000 € ikääntyvän väestön toimintakyky

Opiskeluprosessien kehittäminen 380 000 €, ohjaushanke (2004-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 135 000 € sosiaalityö (2004 - 2005)
- 240 000 € korkeakoulututkimuksen ja opetuksen kehittämishanke (2004-2006)
- 300 000 € Nano Science -hanke (2004-2006)
- 150 000 € kansainvälisen koulutustarjonnan kehittäminen (sis. kv-kehitystyö) (2004-2006)
- 35 000 € visuaalisen journalismin kehittäminen yhteistyössä TaY:n TaiK:n ja HY/ SSKH:n kanssa (2004-2006)

Varustaminen

- 700 000 € Nano Science -rakennus

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 2 915 000 € tutkimuksen huippuyksiköiden, koulutuksen laatuyksiköiden, aikuiskoulutuksen laatuyliopiston, Suomen Akatemian rahoituksen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen, opintojen kulun, työllistymisen, kansainvälistymisen ja yliopistokohtaisen arvion perusteella.

Harjoittelukoulu

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2002	vuosi 2003	vuosi 2004
Perusrahoitus	8 139 000 €	8 346 000 €	8 729 000 €
Hankerahoitus	539 000 €	10 000 €	14 000 €
Tuloksellisuusraha	17 000 €	15 000 €	25 000 €
Yhteensä	8 695 000 €	8 371 000 €	8 768 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	496 000 €	371 000 €	
LTA:t		152 000 €	

Harjoittelukoulun nettoutettavia tuloja arvioidaan kertyvän 25 000 euroa, josta 10 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 15 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 337 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin (vuoden 2003 ja 2004 vaikutus).

Toimintamenoihin sisältyy tuloksellisuuden perusteella 25 000 €.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 14 000 €

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Aino Sallinen
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Erkki Tuunanen
Hallintojohtaja

Liitteet:

- Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat
- Liite 2. Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006
- Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

Rakennerahasto-ohjelmat

- * KTM, yrittäjyys
- * KTM ja FM, informaatioteknologia
- * LiTM, hyvinvointi- ja terveysteknologia
- * FM, kulttuurienvälinen viestintä ja vaikuttaminen
- * FM, ympäristöosaaminen/ uusiutuva energia
- * FM, nanoelektroniikka
- * FM, teollisuusfysiikka

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Valtakunnalliset tehtävät

Soveltavan kielen tutkimuksen keskus (sis. yleiset kielitutkinnot)	610
Kulttuurivaihtosopimukseen perustuvat vakanssit (italia, slovakia, unkari, viro)	140

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Chydenius-instituutti (koord.)	150
Koulutuksen tutkimuslaitos	850
Kiihdytinlaboratorio	1 100
Opinto-ohjaaja-, erityisopettaja- ja lastentarhaopettajakoulutus sekä viittomakielen opetus	650

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen	1 050
sisältää	

- liikunta- ja terveystieteiden kehittämisen

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Jyväskylän yliopiston aineenopettajakoulutuksen tavoite on vähintään 280 valmistunutta aineenopettajaa vuosittain. Humanistisella alalla valmistuu vähintään 140 aineenopettajaa vuosittain. Humanistisella alalla yliopisto suuntaa koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ruotsiin ja ottaa huomioon äidinkielen ja kirjallisuuden kasvavat opettajatarpeet. Luonnontieteellisellä alalla valmistuu vuosittain vähintään 60 aineenopettajaa matematiikan, fysiikan ja kemian aineenopettajatarpeisiin. Liikunnan opettajia valmistuu vuosittain vähintään 70. Kasvatustieteellisen alan koulutusta yliopisto kohdentaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykylaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suoritushetkillä. Erityisopettajan opinnot suorittaa vuosittain vähintään 160 henkilöä ja opinto-ohjaajan opinnot 45 henkilöä.

Jyväskylän yliopisto toteuttaa erillisvoimavaroin vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006
Kielten aineenopettajat (laajennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	100	100	
Liikunnan ja musiikin aineenopettajat (laajennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	350	350	200
Aikuiskoulutukseen suuntautuvat pedago- giset opinnot (laajennusohjelmaan 2001- 2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaat- taminen)	50		
Opinto-ohjaajien muuntokoulutus (laajen- nusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan kou- lutuksen loppuunsaattaminen)	134		
Viittomakielinen luokanopettajakoulutus ja viittomakielen aineenopettajakoulutus (laa- jennusohjelmaan 2001-2003 kuuluvan kou- lutuksen loppuunsaattaminen)	285	285	285
Äidinkielen opettajakoulutus (laajennusoh- jelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuksen loppuunsaattaminen)	180	180	100
Terveystiedon opettajakoulutus (laajennus- ohjelmaan 2001-2003 kuuluvan koulutuk- sen loppuunsaattaminen)	266	183	

Kielten aineenopettajakoulutus ja siihen
sisältyvät pedagogiset opinnot
(- englanti 30/vuosi
- ruotsi 8/vuosi
- saksa 5/vuosi
- pätevyystutkimuskoulutus 40)
 400 | 800 | |

Viittomakielen luokanopettajakoulutus (8)
ja viittomakielen aineenopettajakoulutus
(20)
 300 | 350 | 450 |

Musiikin opettajakoulutus (15)	40	90	100
Aikuiskouluttajan pedagogiset opinnot (150)	60	60	70
Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajakoulutus (20) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2006.			200
Erityisopettajakoulutus (- erityisopettaja/erityisluokanopettaja 45/vuosi - erityislastentarhanopettaja 25/vuosi)	300	300	350
Liikunnan opettajakoulutus (- lisäryhmä 15/vuosi - pätevöittämisskoulutus 20/vuosi) Hankkeen toteutusta esitetään myöhennettäväksi.	300	600	800
Matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opettajakoulutus ja siihen sisältyvät pedagogiset opinnot (- muuntokoulutus 35 - pätevöittämisskoulutus 45)	300	600	200
Terveystiedon opettajakoulutus ja siihen sisältyvät opettajan pedagogiset opinnot (- pääaine 5/vuosi - sivuaine 20/vuosi)	200	200	200
Opinto-ohjaajakoulutus (- maisteriohjelma 20 joka toinen vuosi - monimuotokoulutus 45 1,5 vuoden välein)	200	250	250
Yhteensä	3065	3948	4005